

Investițiile în România în perioada pre- și postaderare U.E.

Investments in Romania before and after the E.U. accession

Ph.D. Candidate Cosmin Marius GRIGORE
The Bucharest Academy of Economic Studies, Romania
Email: cosminugrogore@yahoo.com

Ph.D. Candidate Dan SAFTA
The Bucharest Academy of Economic Studies, Romania

Abstract

The investments are still an important factor for economic and social development through their implications, structure and quality. An analysis of the investments role in our country can be achieved only by having in view both Retrospective and the Prospective context. The present paper analyses economic efficiency of investments as well as the role of investments in economy, as an economic growth factor. Overall, this paper has implications for research examining the investment efficiency and the economic consequences on our country between 2000 and 2008, namely before and after Romania accession to E.U.

Keywords: *Investments; Efficiency; Economic growth*

Introducere

Strategia națională de dezvoltare economică pe termen lung a României are în vedere, în principal, o serie de aspecte dintre care: asigurarea unei creșteri economice durabile, promovarea unor politici economice coerente, crearea unui mediu de afaceri prietenos, care să permită modernizarea întregii vieți social-economice, pentru ca, pe măsura trecerii timpului, decalajele față de țările dezvoltate ale Uniunii Europene să devină tot mai

mici. În acest context, se poate afirma că rolul hotărâtor în atingerea obiectivelor îl au investițiile.

Pe de altă parte, termenul de *globalizare* a economiei mondiale se caracterizează în primul rând printr-o stabilitate a relațiilor și legăturilor informaționale, financiare, tehnologice între țări. O însemnătate deosebită în cadrul apariției, dezvoltării și menținerii acestor relații internaționale ce conduc la globalizare, o au investițiile. Investițiile se constituie ca suport material al dezvoltării economico-sociale a țării. Ele stau la baza suplinirii, diversificării și creșterii calitative a tuturor factorilor de producție. Sporirea capitalului fix sau circulant, creșterea randamentului tehnic și economic al utilajelor, sporirea productivității muncii, suplimentarea de locuri de muncă, diversificarea producției, nu pot fi asigurate decât ca urmare a unui consum de resurse financiare, deci implicit prin investiții. În toate aceste contexte, investițiile reprezintă elementul decisiv al creșterii economice, al promovării factorilor intensivi, calitativi și de eficiență. Iată de ce, importanța investițiilor, rolul acestora în condițiile restructurării economiei sunt deosebit de actuale.

În literatura economică se abordează pe larg diferite laturi ale investițiilor fără a se ignora progresul tehnic, insistându-se pe rolul acestora în dezvoltarea economiei. În continuare voi aborda investițiile și rolul lor în creșterea economică, în dezvoltarea de ansamblu a României, în perioada 2000-2008. Trebuie făcută o precizare: efectul multiplicator al investițiilor este luat în considerare pe termen lung, în contextul actual, se au în vedere și problemele pe care le implică dezvoltarea durabilă care, în esență, presupune un anumit comportament al agenților economici, astfel încât dezvoltarea economico-socială să nu afecteze mediul natural.

1. Analiză retrospectivă: Evoluția investițiilor în România în perioada 2000-2006

Pentru a urmări trendul investițiilor în perioada analizată, semnificative sunt modificările investițiilor nete pe *forme de proprietate* ale economiei naționale, așa cum rezultă din tabelul 1.

Investiții nete pe forme de proprietate (milioane lei prețuri curente)

Tabelul 1

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Majoritar de stat	5212.1	7687.6	9949.5	11423.7	11191.4	10682.6	15702.5
Majoritar privată	7286.6	12731.9	17224	24227.5	33678.5	43883.4	57188.5
Total	12498.7	20419.5	27173.5	35651.2	44869.9	54566	72891

Se poate observa faptul că:

- investițiile totale au înregistrat o evoluție ascendentă de la 12498.7 miliarde în anul 2000, la 72891 miliarde în anul 2006, ceea ce înseamnă o creștere de 5,83 ori;
- în anul 2000, investițiile în sectorul privat însumau 7286.6 miliarde, ceea ce reprezenta 58% din totalul investițiilor;
- în anul 2006, investițiile în sectorul privat au depășit 57188.5 miliarde, ceea ce reprezintă 78% din totalul investițiilor anului 2006;
- se constată prin urmare o creștere în anul 2006 comparativ cu anul 2000, a investițiilor din sectorul privat cu 20% .

Putem trage următoarea concluzie: în ceea ce privește investițiile nete pe forme de proprietate în procente, în anii 2000-2006, situația se prezintă după cum urmează:

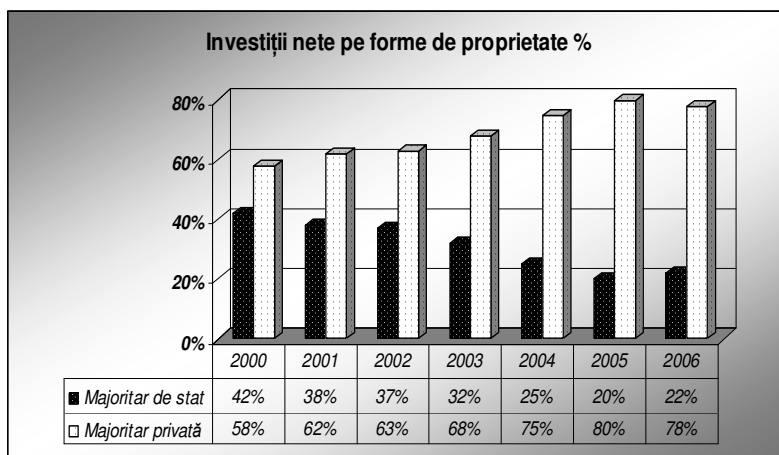
Investiții nete pe forme de proprietate (%)

Tabelul 2

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Majoritar de stat	42%	38%	37%	32%	25%	20%	22%
Majoritar privată	58%	62%	63%	68%	75%	80%	78%

În graficul 1 se poate regăsi reprezentarea grafică a evoluției investițiilor nete pe forme de proprietate.

Investiții nete pe forme de proprietate în procente

Grafic 1

Analiza investițiilor pe elemente de structură ale economiei naționale pune în lumină câteva concluzii (vezi și tabelul 3).

Analiza investițiilor pe elemente de structură ale economiei naționale (%)

Tabelul 3

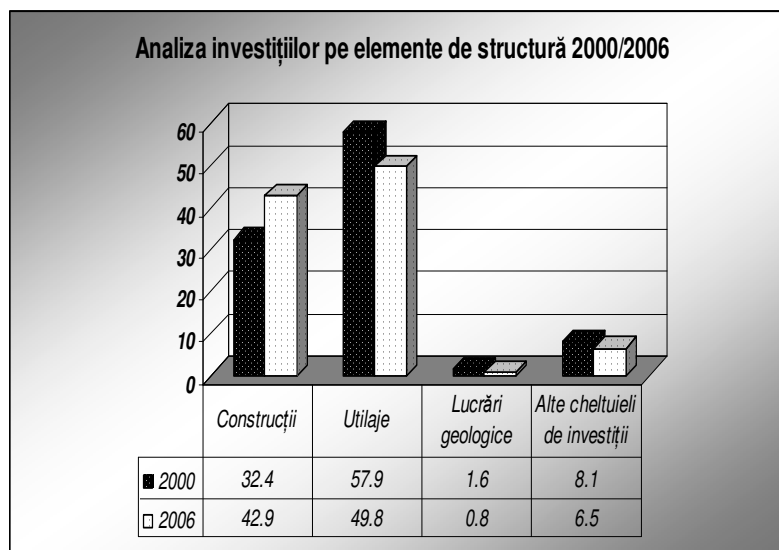
Anii	Investiții -total-	Construcții	Utilaje	Lucrări geologice	Alte cheltuieli de investiții
2000	12498,7 100.0	32.4	57.9	1.6	8.1
2001	20419,5 100.0	34.2	57.9	2.0	5.9
2002	27173.5 100.0	40.5	51.9	1.7	5.9
2003	35651.2 100.0	39.9	54.7	1.3	4.1
2004	44869.9 100.0	40.8	53.9	1.2	4.1
2005	54566.0 100.0	48.5	46.8	0.9	3.8
2006	72891.0 100.0	42.9	49.8	0.8	6.5

În volumul total, investițiile de natura construcțiilor dețin ponderea cea mai ridicată. După cum se poate observa, în perioada 2000-2005, în construcții ponderea investițiilor este crescătoare, o ușoară descreștere putând fi observată în anul 2006. Astfel, cea mai mare creștere a investițiilor în domeniul construcțiilor poate fi observată în anul 2005, când procentul de creștere înregistrat este de 16.1% comparativ cu anul 2000.

Pe de altă parte însă, utilajele și echipamentele dețin, de asemenea, o pondere consistentă, deși trendul este descendent. Astfel, dacă la sfârșitul anului 2000, procentul investițiilor în utilaje era de 57,9%, în anul 2005 procentul este de doar 46,8%, pentru ca în 2006 să crească cu 3 %, ceea ce poate fi apreciat ca un fapt pozitiv. Oscilațiile înregistrate la nivelul utilajelor și echipamentelor sunt cuprinse între 57,9% (2000 și 2001 când stagnează) și 46,8 (2005).

Privind comparativ, anii 2000 și 2006, concluziile de mai sus pot fi regăsite în graficul 2.

Privire comparativă 2000/2006 a totalului investițiilor pe elemente de structură

Grafic 2

Investițiile nete pe activitățile economiei naționale (Milioane lei)

Tabelul 4

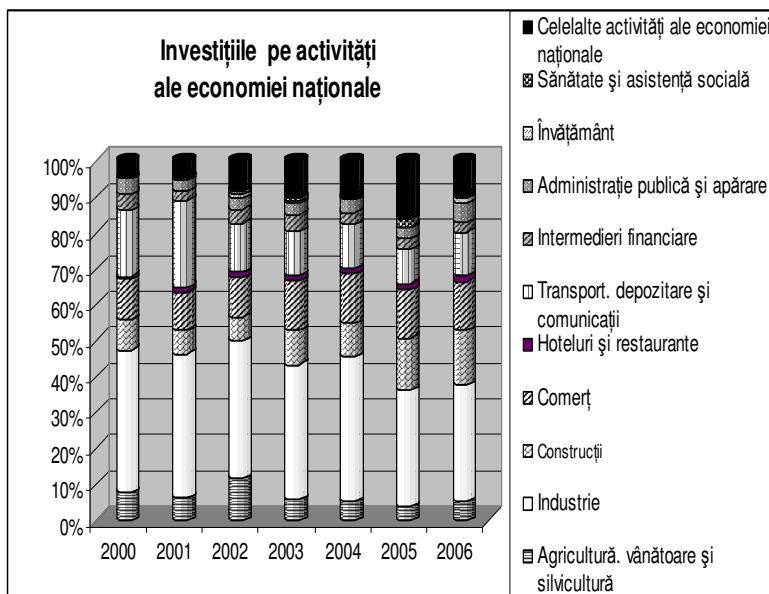
Activitatea	2000	2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Total	12498,7	20419,5	20419,5	27173,5	35651,2	44869,9	54566,0	72891,0
Agricultură, vânătoare și silvicultură	988,0	1297,7	1297,7	3167,9	2093,7	2468,1	2122,3	3843,6
Industrie	4939,4	8173,6	8173,6	10463,4	13394,0	17992,4	17702,5	23728,0
Construcții	1067,3	1318,3	1318,3	1774,3	3423,9	4154,7	7919,4	10943,7
Comerț	1387,4	2190,7	2190,7	3023,1	4901,8	6180,6	7336,7	10001,5
Hoteluri și restaurante	109,8	274,6	274,6	331,5	481,5	750,4	936,6	1249,2
Transport, depozitare și comunicații	2306,7	4933,9	4933,9	3713,4	4397,4	5462,0	5208,3	8686,5
Intermedieri financiare	558,2	554,5	554,5	1058,5	1665,0	1414,3	1677,4	2011,1
Administrație publică și apărare	535,6	620,3	620,3	882,0	1168,3	1638,8	1516,3	3940,1
Învățământ	8,3	71,8	71,8	229,9	196,3	184,7	174,3	960,6
Sănătate și asistență socială	17,5	30,2	30,2	252,2	286,7	326,7	1130,8	458,6
Celelalte activități ale economiei naționale	580,5	953,9	953,9	2277,3	3642,6	4297,2	8841,4	7068,1

Se constată faptul că schimbările survenite în perioada 2000-2006 în ceea ce privește orientarea investițiilor pe ramuri ale economiei și ponderea acestora reflectă o tendință logică și obiectivă, în top însă menținându-se aceleași ramuri ca în perioada 1991-1999: Industrie; Transport, depozitare și comunicații, Comerț, Construcții, Agricultură, vânătoare și silvicultură.

De fapt, dacă la ponderea pe care o dețin investițiile în primele cinci ramuri se adaugă ponderea investițiilor din structura “celelalte activități ale economiei naționale” se ajunge la 90,00% în anul 2000 și la 88,00% în anul 2006.

Tabelul nr. 4. poate fi analizat sub perspectiva graficului 3.

Investițiile pe activități ale economiei naționale

Grafic 3

2. Analiză prospectivă: Evoluția investițiilor în România în perioada 2007-2008.

Trimestrul I 2007-2008

Într-o prima parte a analizei, în trimestrul I 2008, investițiile realizate în economia națională au fost cu 35,2% mai mari față de trimestrul I, 2007.

Investițiile în economia României pe primul trimestru 2008, față de trimestrul I 2007, se prezintă după cum urmează în tabelul 5.

**Investițiile realizate în economia națională în trimestrul I 2008
față de trimestrul I 2007**

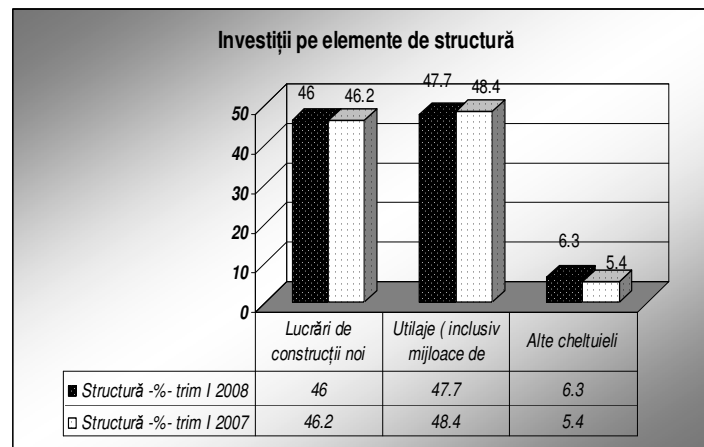
Tabel 5 (milioane lei prețuri curente)

	Trim. I 2008	În % față de trim I 2007	Structură -% - trim I 2008	Structură -% - trim I 2007
TOTAL	12369,7	135,2	100,0	100,0
Lucrări de construcții noi	5688,1	133,1	46,0	46,2
Utilaje (inclusiv mijloace de transport)	5894,3	135,4	47,7	48,4
Alte cheltuieli	787,3	149,9	6,3	5,4

Valoarea investițiilor realizate în economia națională în trimestrul I 2008, comparativ cu trimestrul I 2007, a înregistrat o creștere cu 4087,0 milioane lei prețuri curente +35,2%.

Pe elemente de structură s-au înregistrat creșteri astfel: alte cheltuieli +49,9%, utilaje inclusiv mijloace de transport + 35,4% și lucrări de construcții noi + 33,1%. Comparativ cu trimestrul I 2007, în trimestrul I 2008 se constată o scădere a ponderii lucrărilor de construcții noi și a utilajelor (inclusiv mijloace de transport) în total investiții cu 0,2 , respectiv cu 0,7 puncte procentuale. Ponderea investițiilor în alte cheltuieli a crescut cu 0,9 puncte procentuale.

**Investiții pe elemente de structură în trimestrul I 2008
față de trimestrul I 2007**

Grafic 4

Trimestrul II- 2007/2008

În trimestrul II 2008, investițiile realizate în economia națională au fost cu 30,0% mai mari față de trimestrul II 2007.

Investițiile pe elemente de structură realizate în economia națională pe trimestrul II în 2007 și 2008

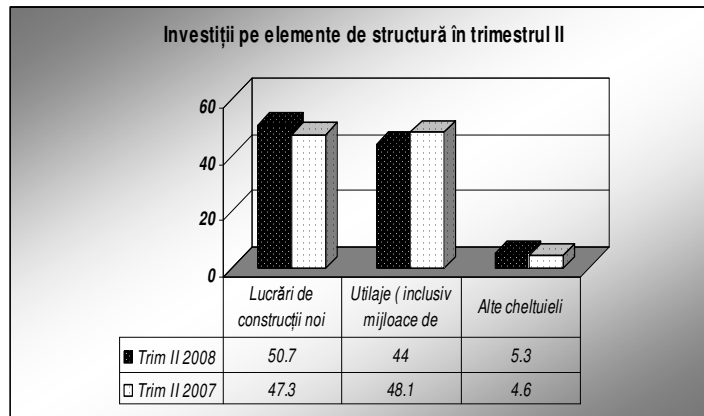
Tabel 6

	Trim. II 2008 - milioane lei prețuri curente-	În % față de trim II 2007	Structură -% - trim II 2008	trim II 2007
TOTAL	20075,7	130,0	100,0	100,0
Lucrări de construcții noi	10181,5	134,8	50,7	47,3
Utilaje (inclusiv mijloace de transport)	8833,6	123,8	44,0	48,1
Alte cheltuieli	1060,6	145,2	5,3	4,6

Valoarea investițiilor realizate în economia națională în trimestrul II 2008 comparativ cu trimestrul II 2007 a înregistrat o creștere cu 6478.4 milioane lei prețuri curente ceea ce reprezintă o creștere cu un procent de 30.0%. Pe elemente de structură s-au înregistrat creșteri astfel: alte cheltuieli +45.2%, lucrări de construcții noi + 34.8% și utilaje inclusiv mijloace de transport + 23.8%.

Diferențele trimestrelor analizate sunt prezentate în Grafic 5.

Investițiile în trimestrul II 2008 față de trimestrul II 2007

Grafic 5

Concluzionând cele mai sus prezentate, putem spune următoarele:

- ✓ În semestrul I 2008, investițiile realizate în economia națională au fost cu 31,8% mai mari față de semestrul I 2007.
- ✓ Investițiile concretizate în lucrări de construcții noi, în semestrul I 2008, au însumat 15883,1 milioane lei (48,9 % din total, față de 46,9 % în semestrul I 2007), fiind în creștere cu 33,9 % comparativ cu semestrul I 2007. Investițiile în utilaje și mijloace de transport au însumat 14730,8 milioane lei (reprezentând 45,4 % din total față de 48,2 % în semestrul I 2007) fiind în creștere față de semestrul I 2007 cu 28,2 %.

Bibliografie

- 1 *** Comunicat de presă, Nr. 105 din 2 iunie 2008, Sursa : Institutul național de statistică
- 2 *** Breviarul statistic "*România în cifre*", București, mai 2008.
- 3 *** Anuarul statistic al României, CNS, 2007, Cap.12, pag.460-472.